

Geopereerd en hoe moet het nu verder met de seks?

Bekkenbodemdag 24 januari 2015

Rasaal

Expertisecentrum voor
bekken(bodem)problematiek
en seksuologie

Ellen Hawinkels

Bekkenfysiotherapeut® / seksuoloog

Basaal Waalre

operaties

Blaas

Darmen

Baarmoeder

Prostaat

klachten bij vrouwen rondom een operatie

- **plassen: incontinentie, vaak plassen, blaasontsteking**
- **poepen: incontinentie, obstipatie, anusklachten, pijn, stoma**
- **verzakkingen**
- **buikpijn**
- **bekkenpijn**
- **pijn bij vrijen (matjes, chemo, bestraling)**

seksuele stoornissen bij vrouwen

- pijn bij het vrijen
- vaginisme
- ontbreken of verlies van seksueel verlangen
- verschil in verlangen
- ontbreken of verlies van seksuele opwinding /
lubrificatie problemen
- vertraagd of uitblijven van een orgasme

klachten bij mannen rondom een operatie

- **plassen: incontinentie, vaak plassen , pijn**
- **poepen: incontinentie, obstipatie, anusklachten,
pijn**
- **buikpijn**
- **problemen met vrijen**

seksuele stoornissen bij mannen

- erectie problemen
- verlies van seksueel opwinding/verlangen
- verschil in verlangen
- vroegtijdige zaadlozing
- vertraagd of uitblijven van een orgasme
- pijn bij het vrijen

oorzaken van seksuele stoornissen

- operaties (baarmoeder, blaas, prostaat, darmen)
- bevallingen
- zieke organen (blaas, darmen, baarmoeder, prostaat)
- bestraling en chemotherapie
- trauma (bv seksueel trauma)
- neurologische aandoeningen (CVA, spierziekten)
- diabetes
- medicijnen
- menopauze
- leeftijd
- gevolgen van angst en stress
- gebrek aan kennis en vaardigheden

hulpverleners

Huisarts

Specialist

Bekkenfysiotherapeut

Seksuoloog

Psycholoog

Anamnese

- Hulpvraag en wat tot nu toe zelf gedaan?
- Ernst en aard onderliggende aandoening?
- Hoe was de situatie voor eventuele ingreep?
- Factoren die in algemene zin belemmerend kunnen werken voor herstel- en aanpassingsprocessen (mobiliteit, conditie, cognitie, medicijnen, drugs, alcohol, roken)
- Inventarisatie eet-, drink- en toiletgedrag
- Seksualiteit / partner

Behandeling door de bekkenfysiotherapeut

- Uitleg en adviezen
- Behandelen van buik en bekkenbodemp (evt met biofeedback en elektrostimulatie)

Doel:

- verbeteren van plas en poep problemen
- afname van pijn
- verbeteren van seksualiteit

Behandeling door de seksuoloog

- **gesprekken het liefst met partner**
- **uitleg en adviezen**

doel:

- **weer zin krijgen**
- **opwinding voelen**
- **penetratie mogelijk maken**
- **orgasme krijgen**

Samenwerken met en verwijzen naar

uroloog

dermatoloog

huisarts

mdl-arts

chirurg

gynaecoloog

psycholoog

continentieverpleegkundige

diëtiste

overgangsconsulente

seksuoloog

bekkenfysiotherapeut

